

Posudek Habilitační práce MUDr. Zbyňka Schronera, PhD: Vztah diabetes mellitus k vybraným endokrinním onemocněním a některé genetické aspekty léčby diabetes mellitus 2. typu.

Habilitační práce MUDr. Zbyňka Schronera má celkem 122 stran včetně publikovaných prací in extenso. Celkově zahrnují publikační výstupy 10 prací. K tématu vztahu diabetu a vybraných endokrinních onemocnění jsou to 2 originální práce ve slovenštině v časopise Vnitřní lékařství, 1 přehledná práce v časopise DMEV a 1 originální práce ve Wien Klin Wochenschr (předkladatel je 3 x prvním autorem a 1 x prvním spoluautorem). K tématu farmakogenetiky derivátů sulfonylurey jde o 1 práci ve slovenštině v časopise Bratislavské lékařské listy a 4 publikace v časopisech s IF (DOM, International Journal of Endocrinology, Med Sci Monitor, Physiological Research a Eur J of Internal Medicine. Zde je Dr. Schroner 3 x prvním autorem.

Práce se zabývá dvěma nepochybně zajímavými a aktuálními tématy: vztahem endokrinních onemocnění a diabetes mellitus a farmakogenetikou derivátů sulfonylurey. Jde o téma velmi podstatné, z patofyziologického i klinického hlediska.

Celkově je práce zpracována přehledně, orientace v textu je snadná a logická. Formálně je práce zpracována pečlivě z hlediska překlepů či jiných nesrovnalostí. Práce je psána kvalitním a srozumitelným jazykem. Z obsahového hlediska není částí Úvod prakticky co vytknout. Tato část dokazuje velmi dobrou orientaci autora ve studované problematice.

Možná je trochu škoda, že v rámci habilitační práce nejsou v samostatné podkapitole přesněji definovány cíle práce a hypotézy (nevím, zda je to formálně u habilitačních prací na této univerzitě zvykem). Nicméně tyto cíle vcelku jasně vyplývají z části Úvod.

Metodiky jsou dostatečně přesně popsány v příložených publikacích a uvedené informace jsou z hlediska posuzování habilitační práce zcela dostačující. Šíře i kvalita použitých metodik je zcela adekvátní a celkově jí hodnotím pozitivně. K této části nemám námitky ani připomínky. Komentáře k výsledkům prací jsou zpracovány sice stručně, ale obsahují vše podstatné. I tato část dokazuje velmi dobrou orientaci autora v dané problematice a jeho dobrou schopnost diskutovat vlastní výsledky v kontextu publikované světové literatury. Obě tématické části práce přinášejí originální a zajímavé poznatky využitelné v klinické praxi. Zejména farmakogenetickou část však lze považovat za velmi významnou, protože její využití může přímo přispět k adekvátní a personifikované léčbě diabetiků a tyto výsledky jsou v řadě případů mezinárodně prioritní.

K práci mám dále následující dotazy:

1. Autor uvádí, že jeho výsledky svědčí pro vyšší výskyt tyreopatií u diabetiků a naznačují odůvodněnost stanovování TSH a protilátek proti štítné žláze 1-2 ročně. V této souvislosti by mě zajímalo, jaká jsou přesně Slovenská doporučení pro četnost vyšetřování protilátek a funkce štítné žlázy u diabetiků 1. a 2. typu. Například v České republice je vyšetřování TSH doporučováno 1 x ročně u diabetiků 1. typu, zatímco u diabetiků 2. typu pouze při klinickém podezření na tyreopatii. Domnívá se autor, že toto je nedostatečné? Považuje autor za odůvodněné rutinní preventivní stanovování protilátek proti štítné žláze, a pokud ano, léčil by nějak pacienta s normální funkcí štítné žlázy ale zjevnou pozitivitou protilátek?

2. Počet pacientů se subklinickým Cushingovým syndromem se zdá být relativně vysoký jak u pacientů s diabetem, tak i v kontrolní skupině. Odpovídají tato procenta výsledkům publikovaným ve světové literatuře?
3. K farmakogenetické části bych se rád zeptal, zda existují farmakogenetické práce zaměřené na účinnost nových inkretinových léků tedy DPP-4 inhibitorů a GLP-1 agonistů. Z klinické praxe víme, že ani tyto léky nejsou stejně účinné u všech pacientů a i zde by tedy farmakogenetické vyšetření mohlo být přínosem.

Celkové hodnocení:

Jde o zajímavou práci zabývající se důležitou problematikou s potenciální klinickou využitelností. Výsledky jsou nepochybně podloženy velkým množstvím práce, byly použity velmi kvalitní a moderní metody, Úvod i další části práce dokazují dobrou orientaci autora v uvedené problematice. Práce je zpracována velmi precizně a to jak po obsahové, tak i formální stránce. Publikační aktivita stran publikací v časopisech s IF je zcela adekvátní požadavkům na habilitační práci a v sekci zaměřené na farmakogenetiku pak nepochybně nadprůměrná. Svým zaměřením jde o originální práci s velmi zajímavými klinickými dopady.

Práci MUDr. Schronera hodnotím jako příklad kvalitního klinického výzkumu s velmi dobrým potenciálem využití v klinické praxi. Dr. Schroner nepochybně prokázal výbornou orientaci ve studované problematice a schopnost tvůrčí vědecké práce a kvalitní publikační schopnosti. Řada z publikovaných prací byla již opakovaně citována, což svědčí i pro mezinárodní přesah publikovaných prací. Celkově práce nepochybně splňuje požadavky standardně kladené na habilitační práci v oboru 7.1.4 Vnútorné choroby. Práci tedy jednoznačně doporučuji jako podklad k habilitačnímu řízení a po úspěšné obhajobě doporučuji udělení titulu docent ve studijním oboru Vnútorné choroby.

V Praze 31.3.2014

Prof. MUDr. Martin Haluzík, DrSc.

